

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.021/2025/8/II.

A felperes:

felperes1

cím1

A felperes képviselője:

dr. Szedő Péter egyéni ügyvéd

cím2

Az alperes:

alperes1

cím3

Az alperes képviselője:

Kőrösi és Kardos Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kőrösi Dániel György ügyvéd)

cím4

A per tárgya: megbízási díj és kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 4.G.40.165/2023/47.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.774.215 (ötmillió-hétszázhetvennégyezer-kettőszáztizenöt) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 213.399.007 forint és abból 113 734 850 forint után 2022. január 15-étől, 99.664.157 forint után 2022. február 25-étől a kifizetés napjáig járó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 6:155.§ (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére megbízási díj címén a Ptk. 6:58. §-a és 6:272.§-a alapján (első kereset); kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest 721.443.998 forint megfizetésére kártérítés címén a Ptk. 6:142. §-a alapján (második kereset). A megbízási díjjal kapcsolatos követelésével összefüggésben előadta, hogy az alperes a 2022. januári és februári hónapra vonatkozó megbízási díjakat a teljesítése ellenére nem fizette meg; a szerződéses feladatait maradéktalanul teljesítette, melynek körében az általa csatolt folyamatleírásra, az általa készített helységlistára és adatbázis létrehozására hivatkozott. Nem vitatta, hogy az érvényesített megbízási díjak vonatkozásában nem került sor mindkét fél által aláírt teljesítésigazolás kiállítására, de állította, hogy ez a megbízási szerződés 6. pontjában foglaltak alapján nem akadályozza a díj kifizetésének.

[2] A kártérítési igényével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy az alperes a megbízási díj meg nem fizetésével súlyos szerződésszegést valósított meg, amelyre tekintettel a szerződés 12. pontja alapján azonnali hatállyal felmondta a szerződést. Az alperes szerződésszegő magatartásával összefüggésben kára keletkezett, ami részben elmaradt vagyoni előnyből, részben költségekből áll.

[3] Kérte az alperes viszontkeresetének és beszámítási kifogásának az elutasítását.

II.

[4] Az alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta, hogy a felperes a megbízási szerződés szerint rábízott feladatokat teljesítette, valamint vitatta a kontraktuális kártérítési felelősség megállapításához szüksége konjunktív feltételek fennálltát és a kártérítés iránti követelés összezszerűségét is. A felperes követelésével szemben 304.591.720 forint erejéig beszámítási kifogást is előterjesztett.

[5] Viszontkeresetében kérte a perbeli megbízási szerződés érvénytelenségének megállapítását jóerkölsbe ütközés okán és a felperes kötelezését 1.458.561.328 forint és járulécai megfizetésére eredeti állapot helyreállítása címén.

III.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet és a viszontkeresetet elutasította, valamint kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.789.892 forint perköltséget.

III.1.

[7] Határozatának indokolásában a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a program1 elnevezésű energiakorszerűsítési projekt keretében az 1587/2019. (X. 16.) Korm. határozat és a 239/2019. (X. 16.) Korm. rendelet értelmében az alperes feladatául kapta, hogy meghatározott szakképzési centrumok tagintézményeiben világításkorszerűsítéshez szükséges feladatokat lásson el. E feladata ellátásába közreműködőként vonta be a felperest, amelynek érdekében 2019. október 31-én „Projekt vezetői szakértői szerződés” megnevezéssel kötöttek szerződést. A felperes egyik feladata e program eredményes végrehajtása érdekében az informatikai rendszer kialakítása volt, annak hardver és szoftver elemeivel együtt.

[8] 2020. június 10-én a felek „Projekt vezetői szakértői szerződés 1. számú módosításában” a 1587/2019. (X. 16.) Korm. határozat és a 239/2019. (X. 16.) Korm. rendelet felhívásával rögzítették, hogy közöttük megbízási szerződés jött létre és ennek mintájára a program2 néven újabb projektmegvalósítást helyeztek kilátásba.

[9] A program2 keretében az alperes versenyeztetési eljárást folytatott le, melynek eredményeként 2020. október 5-én a felperessel – mint megbízottal – megbízási szerződést kötött, melynek értelmében az 1. számú mellékletben részletesen felsorolt feladatok elvégzésével bízta meg felperest. A megbízott köteles volt a megbízót a tevékenységéről és a projekt állásáról heti rendszerességgel elektronikus úton tájékoztatni (riport).

[10] A megbízási szerződés 4. pontja alapján a megbízás összértéke 3.180.600.000 forint; a 4.1. pont szerint a megbízási díj kifizetése úgy történik, hogy a megbízás összértékének 60%-a – 1.908.360.000 forint – 24 egyenlő havi részletekben kerül kifizetésre, míg a fennmaradó 40%-a – azaz 1.272.240.000 forint – a tényleges projektmegvalósításhoz kapcsolódóan. Az 5. pont szerint a megbízott a díjról havonta az 1. számú mellékletben rögzített feladatok elvégzését követően számlát állít ki, azonosítva az elvégzett munkával. A számla kifizetése az alábbi okmányok ellenében történik: összesített heti riportok a projekt végrehajtásáról; aláírt teljesítésigazolás; szabályszerű számla.

[11] A szerződés 6. pontja szerint amennyiben az alperes a felperes által átadott, az egyes feladatokra vonatkozó teljesítéssel, illetve dokumentációval kapcsolatosan annak kézhezvételétől számított öt munkanapon belül nem közöl a felperessel írásban kifogást, úgy részéről a felperes szolgáltatását teljesítésigazolás hiányában is elfogadottnak kell tekinteni.

[12] A 12. pont szerint a 24 havi meghatározott időtartamra kötött szerződés megszűnik – egyebek mellett – rendkívüli felmondással; a szerződést bármelyik fél jogosult egyoldalú írásbeli nyilatkozatával azonnali hatállyal felmondani a másik fél súlyos szerződésszegése – és az írásban közölt, legalább 15 naptári napos teljesítési póthatáridőt eredménytelen eltelte – esetén.

[13] A szerződés 2021. június 16-i módosítása (2. számú módosítás) értelmében a megbízás összértéke 4.145.940.000 forint, melyhez kapcsolódóan – egyebek mellett – rögzítették, hogy 2021. július – 2022. szeptember hónapokra (15 hónap) havi 91.555.000 forint megbízási díjra jogosult a felperes. Az alperes a 2020. október-2021. november havi teljesítésigazolásokat aláírta és a szerződés szerint járó megbízási díjat megfizette az alperesnek.

[14] A felperes által 2022. január 4-én kiállított 16. ssz.-ú teljesítésigazolási jegyzőkönyvet – mely szerint a 2021. decemberi heti előrehaladási összesítőket (státusz riportokat) december 6-án, 13-án, 20-án, 27-én és (a december 31-i állapot rögzítésével) 2022.01.03-án elektronikusan átadta – az alperes 2019. november 19-étől tisztségben lévő új vezérigazgatója nem írta alá. A felperes 2022. január 15-én felszólította az alperest a 16. ssz.-ú teljesítésigazolásra vonatkozó – 91.555.000 forint + áfa, azaz – 116 274 850 forint teljesítésére. A felszólítás nem vezetett eredményre, ezért 2022. január 26-án írásban 15 napos póthatáridő tűzésével ismét felszólította az alperest. A felperes által 2022. február 4-én kiállított 17. ssz.-ú teljesítésigazolási jegyzőkönyvet – mely szerint a felperes 2022. január 3-án, 10-én, 17-én és 24-én, valamint 31-én elektronikusan átadta a heti előrehaladási összesítőket – szintén nem írta alá az alperes vezérigazgatója.

[15] Az alperes a 2022. február 23-án kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy a 2020. október 5-én megkötött szerződést – jóerkölcsbe ütközés miatt – érvénytelennek tekinti; kérte továbbá egyebek mellett a felperesnél lévő, illetőleg harmadik személyekhez tőle származtatott, a megbízási szerződésre vonatkozó dokumentáció, adat, információ, tény, stb. maradéktalan kiadására, amely körbe a rendszerl-rendszert is beletartozónak értette.

[16] A felperes 2022. február 24-én az elmaradt megbízási díjak megfizetésére tűzött póthatáridő eredménytelen elteltére hivatkozva a megbízási szerződést annak 12. pontja alapján azonnali hatállyal írásban felmondta, melynek következtében a szerződés 2022. március 1-jével megszűnt.

III.2.

[17] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában rögzítette, hogy a tényállást a polgári perendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (Pp.) 263. § (1) bekezdése szerint a felek nyilatkozatai és az általuk rendelkezésre bocsátott okiratok, valamint a Pp. 266. § (1) és 279. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Kiemelte, hogy a Pp. 265. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a keresetben érvényesített igények körében a felperes, a viszontkereset és a beszámítás útján érvényesített igényei tekintetében pedig alperes volt köteles tényelőadást tenni és bizonyítást felajánlani; ezek elmaradásának, elkészttségének, illetve sikertelenségének jogkövetkezményeit is e fél volt köteles viselni.

[18] Az alperes állítási és bizonyítási szükséghelyzetre hivatkozása körében kifejtette, hogy a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperes érdekkörébe esett a szerződés teljesítésére vonatkozó tényelőadás megtétele és bizonyítása; ekként a felperes bizonyítási érdeke lett volna a rendszer1-rendszer, illetve az abban található adatok bizonyítékként való rendelkezésre bocsátása. Ehhez képest a fenti indítványok elutasítását kérte (45. ssz.-ú jkv.), és erre vonatkozó indítványt a bíróság anyagi pervezetése és kioktatásai ellenére sem terjesztett elő.

[19] A fentiekre tekintettel az okiratok és a perfelvételi nyilatkozatok alapján állapította meg a tényállást és elsőként a kereset jogalapjaként megjelölt szerződés érvényességét vizsgálta az alperes anyagi jogi kifogására, illetőleg a viszontkeresetben előadottakra figyelemmel. Megállapította, hogy a szerződés és annak módosításai az alperes által megjelölt okokból nem érvénytelenek és nyilvánvalóan fennálló semmiségi okot sem észlelt (EBH2010. 2235.), ezért elutasította alperes anyagi jogi kifogását és a viszontkeresetet.

[20] Kifejtette, hogy a perbeli szerződés a Ptk. 6:272. §-a szerinti megbízási szerződésnek minősül és a felperes megbízási díjat érvényesített az első keresetében, ezért annak volt jelentősége, hogy a rábízott feladatokat a perbeli időszakban maradéktalanul ellátta-e, mivel a Ptk. 6:276. § (2) bekezdése szerint a díj a megbízási teljesítéskor esedékes. A szerződés és módosításai alapján a megbízási díjat egyrészt egy fix összegű havi díjban, másrészt egy kizárólag a projekt teljesítéséhez kapcsolódó díjban határozták meg; A felperes keresetében az előbbi, fix összegű, 2022. januárra és februárra vonatkozó megbízási díját érvényesítette. Erre nézve az volt megállapítható, hogy az alperes az 1. számú mellékletben részletezett feladatok végzésével bízta meg a felperest.

[21] A szerződés rendelkezései alapján a felperesnek az adott hónapban elvégzendő feladatait az szerződés 1. sz. mellékletében rögzítetteknek megfelelően kellett ellátnia és a perben e mellékletben felsoroltakkal megfeleltethetően kellett volna megjelölnie. Ennek azért is van kiemelt jelentősége, mert a hivatkozott melléklet számos feladatot tartalmaz, és a felek erre utalással határozták meg a díjazást. Következésképpen csak ennek viszonylatában vizsgálhatta az alperes – és a bíróság –, hogy a felperes a feladatokat hiánytalanul ellátta-e,

illetve amit ellátott, az szerződéses feladata volt-e, és ha igen, az egymásra épülő projektek közül ténylegesen melyiknek a kapcsán. A szerződés hivatkozott rendelkezése szerint a kifizetés feltétele volt ugyanis, hogy a megbízott az adott havi 1. számú mellékletben rögzített feladatokat megjelölje és elvégezze, továbbá az is, hogy a szerződésben megjelölt valamennyi „okmány” - t átadja. Ennek azonban a felperes nem tett eleget.

[22] Az alperes a perfelvételi nyilatkozataiban a teljes elsőfokú eljárásban vitatta a felperesi teljesítést. Tette ezt már az ellenkérelmében (9. ssz.-ú beadványának 3. pontjában) majd a 25. ssz.-ú beadványában (8-11. oldal) és sérelmezte, hogy felperes nem jelölte meg, hogy a teljesítése miben áll, valamint kiemelte, hogy nem rendelkezik aláírt teljesítésigazolásokkal. A 35. ssz.-ú beadványában (8. oldal) is vitatta a felperes teljesítését, majd azt a perfelvételi tárgyaláson fenntartotta (41. ssz.-ú jkv. 3. old). A jegyzőkönyvben közölt felhívást és anyagi pervezetést (41. ssz.-ú jkv. 3. old 3. és 6. bek.) követően a felperes továbbra sem tett pontos tényelődást, nem munkálta ki teljesítését, majd a 43. ssz.-ú beadványában az együttműködés megsértése körében kooperációs jegyzőkönyveket csatolt, de az együttműködési kötelezettség megsértésére nem kívánt jogot alapítani. Az alperes a 44. ssz.-ú perfelvételi nyilatkozatában továbbra is teljeskörűen vitatta a teljesítést; kifejtette, hogy a felperes perfelvételi nyilatkozatai alkalmatlanok ahhoz, hogy arra a bíróság érdemi döntést alapítson, illetőleg érdemi védekezést adjon elő. Alappal sérelmezte, hogy a felperes a bíróságra és az alperesre hárítja, hogy a nagy mennyiségű dokumentumban eligazodjék és megtalálja a felperesi tényelődás, a benyújtott bizonyítékok és a jogi érvelés közti összefüggéseket.

[23] A keresetlevélhez csatolt, 2021. december 2-i keltezésű prezentáció a felperes ellátandó feladatait „főbb lépéseiben” sorolja, de konkrét adatokat nem közöl. A 16. ssz.-ú felhívásra 23. ssz.-on előterjesztett beadványában a felperes továbbra is az általánosság szintjén mozgó megállapításokat tett a teljesítésére vonatkozólag; az ezt követő beadványai (31., 40.) és a tárgyaláson előadott perfelvételi nyilatkozata sem tartalmaztak konkrét tényelődást és a teljesítésére vonatkozó bizonyítási indítványt. Hangsúlyozta e körben az elsőfokú bíróság, hogy a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján elsősorban a felperes volt köteles tényszerűen előadni és bizonyítani, hogy a megbízó által rábízott feladatai az adott időszakban melyek voltak, és azokat a keresetében megjelölt időszakban maradéktalanul ellátta; három perfelvételi tárgyalást tartott és felhívásokat (16. ssz.-ú végzés 2., 3. és 4. pontja, 28. ssz.-ú jkv. és 42. ssz.-ú végzés) intézett a felpereshez, a Pp. 265. § (1) és 237. § (1) bekezdése alapján anyagi pervezetési tevékenységet végzett (28., 41. és 45. ssz.-ú jkv.), továbbá a Pp. 237. § (2) bekezdése alapján részletes tájékoztatást adott. A megfelelő tényállítás hiányának következményét pedig annak a félnek kell viselnie, akinek érdekében állt annak megtétele. (Kúria Pfv.V.20.087/2018/7.)

[24] Az elsőfokú bíróság a szerződés 4-6. pontjai alapján vizsgálta a megbízási szerződésben kikötött díjra való jogosultság feltételeit. Kifejtette, hogy a felperes az 5. pontban tudomásul vette, hogy kizárólag a melléklet szerinti feladatok elvégzését követően állíthat ki számlát és azonosítania kell az elvégzett munkát, valamint azt csak az ahhoz mellékelte eredeti, aláírt teljesítésigazolással együtt nyújthatja be. A 6. pont pedig a Ptk. 6:86. § (1) bekezdése alapján akként értelmezendő, hogy a felperes teljesítésének az 1. sz. melléklet szerinti feladatokra kellett vonatkoznia, másrészt azokat a megbízónak ennek megfelelően át

kellett adnia. A 6. pont első tagmondata értelmében csak az ekként felajánlott teljesítés minősül „átadottnak”, és e teljesítéshez fűződik az a jogkövetkezmény, hogy ha öt napon belül a megbízó kifogást nem közöl, a felperes szolgáltatását aláírt teljesítésigazolás nélkül is elfogadottnak kell tekinteni. A határidő elmulasztása nem eredményezi azt, hogy az alperes a szerződésszerű teljesítést ezt követően ne vonhassa kétségbe. Egyébiránt felperesi tényeloadás hiányában az sem értelmezhető, hogy mely megbízotti szolgáltatását kellett volna a szerződés felhívott pontja alapján „elfogadottnak” tekinteni.

[25] A teljesítésigazolásokban foglalt nyilatkozat, mint okirat– az alperes vitatásával szemben és cégszerű aláírása hiányában – nem bizonyítja a benne szereplő „riportok” megküldését, és nem hatalmazta fel a felperest a nyilatkozat utolsó mondatában számla kiállítására sem. Az alperes kifogást ugyan a fenti határidőben nem közölt, azonban 2022. február 23-i levelében ilyen tartalmú nyilatkozatot tett; lényegében hasonló indítvánnyal élt, mint a perben: a felperes teljesítésének igazolását, a rendszerhez való hozzáférést és információ megadását kérte.

[26] A fentiek alapján – figyelemmel a felperes tényeloadásának hiányára is – a becsatolt okiratok a felperes teljesítését nem bizonyították, ezért a megbízási díj megfizetése iránti kereset nem alapos.

[27] A felperes utalt az alperes együttműködési kötelezettségének „közvetett” megszegésére és a teljesítésigazolás aláírásának ez okból való elmaradására, azonban e körben sem tett tényeloadást. Az alperes alappal hivatkozott arra, hogy önmagában az, hogy a felek közötti egyeztetéseken a vezető tisztségviselője nem vett részt, nem alapozza meg a fentieket. A teljesítésigazolási jegyzőkönyvek az alperes cégjegyzése hiányában – a felperes érvelésével szemben – a már kifejtettekre is figyelemmel felperes egyoldalú kijelentésének minősülnek. Ezt meghaladóan a felperes a 43. ssz.-on becsatolt emlékeztetőket az alperes együttműködési kötelezettsége körében bírói felhívást követően terjesztette elő, tényeloadást azonban e körben sem tett. Kijelentette, hogy nem kíván e kötelezettség megsértésére (felmondási) jogot alapítani, és kérte a dokumentumokat „a teljesítés körében figyelembe venni” (45. ssz.-ú jkv.). Az utóbbi körben is elő kellett volna adnia azonban az általa bizonyítani kívánt tényeket.

[28] A fenti egyszerű okiratokon nem szerepel aláírás, sem ISO audit logo, és annak tanúsítása sem, hogy azok a zárt informatikai rendszerből kerültek-e kinyomtatásra. Az sem hagyható figyelmen kívül e körben, hogy a kooperációs részvétel, illetőleg a riportok megküldése csak egy-egy részfeladat volt az 1. sz. mellékletben megjelöltek közül. Mindezek miatt a felperes konkrét teljesítése, annak az 1. sz. melléklet szerinti tartalma és időpontja – pontos tényeloadás hiányában – ezekből sem volt aggálytalanul megállapítható.

[29] Mindebből következően az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a felperes által felajánlott bizonyítás foganatosítását, hiszen nem jelölte meg a bizonyítani kívánt releváns

tényeket. Rámutatott végül arra, hogy alperes beszámítással – előleg visszakövetelése címén – érvényesíteni kívánt igényére figyelemmel a felperesnek az őt megillető megbízási díj összegét még annak alapossága esetén is csökkentenie kellett volna az előleg 242.361.720 forintos összegével.

[30] Az elsőfokú bíróság a kártérítési keresetet is alaptalannak találta a jogellenes magatartás – azaz a szerződésszegés –, a kár és az okozati összefüggés bizonyítottságának hiányában.

[31] A keresetmódosításban (31. ssz.-ú beadvány 10. sz. táblázat) 1. tételként megjelölt 213 399 007 forint kárigény kapcsán kiemelte, hogy az tartalmában ugyanazt a megbízási díjkövetelést jelenti, mint az első keresetében érvényesített, a Ptk. 6:272. §-ára alapított követelés. A szerződésszegés jogkövetkezményeként tehát lényegében két jogcímen érvényesítette ezen igényét a felperes, azaz a Ptk. 6:138. §-a alapján kért teljesítést és a 6:140. § (1) bekezdése és 6:142. §-a alapján felmondásból eredő kártérítéssel élt, így már önmagában ezért alaptalan e követelés.

[32] A 2. és 3. tételben – a projekt előkészítése körében felmerült költség (90.640.564 forint); a felmondásból eredő közvetlen kár (101.184.849 forint) – megjelölt valamennyi kárát költségként jelölte meg, ugyanakkor nem bizonyította, hogy azokat a saját vagyona terhére az általa állított összegben megfizette. Ekként nem bizonyította, hogy a kizárólagosan az intézmények projekt érdekében vásárolt legalább 71.558.716 forint értékben eszközöket és legalább 4.274.215 forint értékben szolgáltatásokat; hogy a projekt indulását megelőző felkészülési időszak időarányos költségei címén beruházott legalább 14.807.633 forintot; hogy az alkalmazottait kizárólag e célból foglalkoztatta a munkaviszonyuk megszűnéséig legalább 37.483.350 forint ellenében; hogy ezen alkalmazottak a perbeli szerződéssel összefüggésben használtak járműveket, amelyeknek költségei legalább 5.114.480 forintot tettek ki; hogy a szerződés teljesítése érdekében kellett irodát bérelnie, amelynek díja és rezsiköltségei legalább 58.587.019 forintot tettek ki. Mindezek hiányában az okozati összefüggés és a kár mértéke nem is volt vizsgálható. A felkészülési időszak időarányos költségei (14.807.633 forint) címén előterjesztett kárigény kapcsán rámutatott arra is, hogy a megbízási szerződésben a felperes kijelentette, hogy a feladatai elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi eszközökkel rendelkezik és ha ezek rendelkezésre álltak a szerződés megkötése előtt, úgy nem állhat fenn a megjelölt szerződésszegő magatartás és a kár közötti okozati összefüggés. A szerződés 3. pontjában foglaltak egyúttal az alperesi felelősség korlátozását is eredményezik.

[33] A megbízás ellátása során felmerült költségekkel kapcsolatban kifejtette, hogy a szerződés 4.2. pontja szerint a megbízási díj magában foglalja a feladatok ellátása során a megbízott részéről felmerülő költséget és kiadást, a megbízott külön költségtérítésre nem tarthat igényt. Erre figyelemmel is az e címen előterjesztett keresetek elutasításának volt helye. Ha a felperes által hivatkozott ingók a tulajdonában vannak, úgy kár nem érte, ha pedig eladta azokat, akkor ellenértékük az ő bevétele. Ezekre egyébként szintén nem tett tényelőadást.

[34] Az elmaradt haszon címén érvényesített 547.132.505 forintos igény körében kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a szerződésszegés esetén a teljesítés követelése, illetőleg a felmondás és kártérítés alkalmazható egymás mellett, de csak azzal, hogy a felmondás elsődleges joghatása a szerződés megszűnése, valamint ebből következően az, hogy a felek további szolgáltatásokkal nem tartoznak [Ptk. 6:212. § (2)]. A felperes lényegében elmaradt vagyoni előnyben megjelölt kárként kívánta érvényesíteni a szerződésszerű teljesítés iránti követelését – úgy, hogy azzal szemben ellenszolgáltatást maga sem teljesített vagy kívánt teljesíteni –, azonban erre a szerződés megszűnte okán már nincs jogi lehetősége. A teljesítés követelése helyett a szerződés azonnali hatályú felmondása mellett döntött; ezt keresetlevele is saját döntéseként szerepelteti, és kárát a saját felmondásából eredő kárként jelöli meg. (8.old. 6. bek.). A kárként megjelölt elmaradt vagyoni előny ezért a felmondás miatti megszüntetéssel, azaz a felperes által tanúsított magatartással állítható közvetlen okozati összefüggésbe. A felperes a szerződés felmondásakor tisztában volt a jogkövetkezmény szerződést megszüntető joghatásával, továbbá a Ptk. a szankciós felmondási jogot kifejezetten a szerződés teljesítéséhez fűződő érdek megszűnte esetére biztosítja. Erre és a megbízási díj követelés megalapozatlansága körében kifejtettekre figyelemmel, az alperes szerződésszegésével fennálló közvetlen okozati összefüggés hiányában az elmaradt vagyoni előny címén érvényesített kártérítési igény sem alapos. Ezt meghaladóan az összecszerűség sem bizonyított, mivel a felperes önkényesen határozta meg az elmaradt vagyoni előny 25%-os összegét.

[35] A kárenyhítés körében előadottak érdemi vizsgálata szükségtelen volt. Nem kellett érdemben elbírálni az alperes beszámítás útján érvényesített igényét sem, melynek körében csak utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a 242.631.720 forintos előleg okán a megbízási díj iránti igény számszakilag is megalapozatlan. A további bizonyítási indítványok teljesítését a Pp. 276. § (3) bekezdésére és (4) bekezdés a) pontjára figyelemmel szükségtelennek tartotta és azokat mellőzte.

IV.

[36] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben a megbízási díj megfizetése iránti keresetet elutasító rész vonatkozásában elsődlegesen kérte annak megváltoztatását és a keresetének megfelelő döntés hozatalát, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását; a kártérítési keresetét elutasító rész vonatkozásában kérte elsődlegesen a hatályon kívül helyezést és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a megváltoztatást és a keresetének megfelelő döntés meghozatalát.

IV.1.

[37] Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság iratellenes és hiányos tényállás alapján hozta meg a megbízási díj elutasításával kapcsolatos döntését; a kijavított és kiegészített tényállás alapján azonban a kötelezésnek helye van. Állítása szerint az alperes érdemben és ténylegesen kizárólag érvénytelenségi kifogással élt, amely nem vezetett eredményre; a teljesítését több alkalommal elismerte, amit a fellebbezésben részletezett, a pert megelőző és perbeli alperesi

nyilatkozatok alátámasztanak; az alperes a főigazgatóváltást követően sem hivatkozott nemteljesítésre, hanem a perbeli nyilatkozataival azonosan csupán a megbízási szerződés jóerkölcsbe ütközését állította.

[38] A felperes érvelése szerint a teljesítést bizonyítják – még alperesi vitatás esetén is – a kooperációs és szinkronizációs jegyzőkönyvek. Azok igazolják ugyanis, hogy a felek között 2022. január 7-én, 14-én 21-én, 28-án, február 7-én, 14-én és 21-én a „megbízási jogviszony égisze alatt a megszokott egyeztetések zajlottak a folyamatban lévő munkálatokról”, így a teljesítésével kapcsolatosan is. A 28. ssz.-ú jkv. 3. oldalán rögzített nyilatkozata szerint „ezen jegyzőkönyvek alapján lehet megítélni a felperesi tevékenységet, valamint a mi szempontunkból nyilvánvalóan azt is, hogy az alperesnek milyen együttműködést kellett tanúsítania ahhoz, hogy a felperes a feladatait képes legyen ellátni.” A 45. ssz.-ú jkv. 3. oldalán rögzítettek szerint is kérte, hogy a bíróság „a teljesítés megtörténte kapcsán is vegye figyelembe bizonyítékként a csatolt jegyzőkönyveket”. Hangsúlyozta, hogy annyiban és úgy teljesített, ahogy és amilyen mértékben azt az alperes együttműködése lehetővé tette; az alperes azonban – a főigazgató cseréjét követően – inkompetens munkavállalóival vett részt az egyeztetéseken és a megbízási díjakat sem fizette meg.

[39] Az alperes sem a megbízási szerződés hatálya alatt, sem azt követően, a pert megelőzően, sem pedig a perben nem hivatkozott felperesi nemteljesítésre; fel sem merült, hogy ezen okból nem fizeti ki a megbízási díjat. Iratellenes az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy „Alperes vitatta a teljesítést” és hogy „Felperes nem igazolta a teljesítését”. Valójában nem is kellett bizonyítania a teljesítést, mert a pert megelőző és a perbeli nyilatkozatok azt nem tették vitássá, nem cáfolták; amennyiben pedig a teljesítés bizonyítása valóban őt terhelné, úgy ezen kötelezettségének a „csatolt bizonyítékokkal” eleget tett, valamint az indítványozott tanúk szintén alátámaszthatták volna azt.

[40] A beszámítási kifogás alaptalan, mert a kapott előleggel nem kellett elszámolniuk, annak megtérítésére az alperesi szerződésszegésre tekintettel egyébként sem köteles, valamint azt az elmaradt vagyoni előny vonatkozásában számításba vette.

IV.2.

[41] A kártérítés iránti keresetét az elsőfokú bíróság téves jogi indokolással és a bizonyítási eljárás mellőzésével utasította el, ezért szükséges a hatályon kívül helyezés a Pp. 381. §-a alapján. Az anyagi joggal ellentétesen azt állapította meg, hogy a kár részét képező elmaradt vagyoni előny nem az alperesi szerződésszegéssel, hanem a felperesi felmondással áll okozati összefüggésben; a szerződésszegés tényét annak ellenére nem állapította meg, hogy az alperes a megbízási díj nemfizetését – azaz a szerződésszegést – az eredménytelenül próbálta meg kimenteni az érvénytelenségi kifogásával.

[42] A felperes állította, hogy egyértelműen és világosan kifejtette a kártérítési tényállás minden elemét; az indítványozott szakértői bizonyítás révén bizonyíthatta volna, hogy az

egykes kárelemek miként és milyen mértékben merültek fel. Iratellenes, hogy kártérítésként kívánja érvényesíteni a ki nem fizetett megbízási díjat, ugyanis a 721.443.998 forint összegű kártérítési keresetének az nem része; minden ténybeli és jogi alapot nélkülöz, hogy nem adta elő a kártérítés kapcsán a tényállításait, a keresetlevelében és a „fent hivatkozott perfelvételi iratban” a kárelemekre részletes tényelőadást tett; téves az az ítéleti megállapítás, hogy az elmaradt vagyoni előny a saját magatartására vezethető vissza, hiszen az az alperesi szerződösszegés következménye; értelmezhetetlen, hogy „önkéntesen” állapította meg 25%-ban a haszonkulcsot, ezzel szemben már a keresetlevélben részletesen kifejtette, hogy rendelkezésre áll egy teljes év a perbeli szerződés teljesítésére vonatkozóan és ezen alapul a megjelölt mérték, ami nyilván bizonyítási kérdés, de ennek bizonyítását az elsőfokú bíróság nem tette lehetővé; iratellenes, hogy nem vonta le a megbízási díjból az előleg arányos részét, mivel 22 hónap lett volna hátra a szerződéses jogviszonyból és a felek az utolsó 15 hónapban voltak kötelesek a szerződés szerint elszámolni. Az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 3. pontjában kifejtettekre is figyelemmel az elsőfokú eljárás megismétlésére a terjedelmes bizonyítást igénylő esetekben sort kell keríteni.

[43] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta megállapítani a szerződösszegés tényét, holott a díj nemfizetése ténybelileg nem volt vitatott, jogalapját tekintve pedig kizárólag azon a – téves – alapon, hogy érvénytelen a szerződés. Elmulasztotta rögzíteni azt is az ítélet indokolásában, hogy jogszerű volt és fokozatos a szerződösszegésre alapított eljárása.

[44] Fenntartotta, hogy a felmondás mellett joggal tart igényt az alperesi szerződösszegés szándékossága miatt teljes kártérítésre; a Ptk. 6:137. §-a alapján egyértelműen megállapítható a díj meg nem fizetésével megvalósított alperesi szerződösszegés; azzal okozati összefüggésben az elsőfokú eljárásban részletesen megjelölt és kifejtett károk érték; az alperes szerződösszegésének ugyanis egyenes következménye volt, hogy kénytelen volt felmondani a szerződést, ekként a „szerződösszegésből, illetve arra tekintettel és abból következően a szerződés felmondásából eredően” jelentős kára keletkezett.

[45] A jogkövetkezmények közül mindenekelőtt a Ptk. 6:138. §-a szerint a szolgáltatás teljesítését követelte, majd póthatáridőt tűzött az alperes részére azzal, hogy ha az is eredménytelenül telik el, úgy a szerződést felmondja annak 12. pontja szerint; a jogszabály (Ptk. 6:140. §) mellett tehát a szerződés is biztosított számára felmondási jogot szerződösszegés esetére. A Ptk. 6:142. §-a és 6:143. §-a alapján az alperes köteles megtéríteni a teljes kártát, azaz a vagyonában beállott értékcsökkenést, az elmaradt vagyoni előnyét és a vagyoni hátrányai kiküszöböléséhez szükséges költségeket; a szándékos szerződösszegésre figyelemmel pedig az alperest nem védi az előreláthatósági klauzula.

[46] A kára nagyobb részét az elmaradt vagyoni előny teszi ki, amellyel összefüggésben a 2021-es könyvelése reális és ellenőrizhető adatokat rögzít abban a körben, hogy a havi megbízási díj összegéből mekkora mértékű a tényleges haszna. 22 hónap lett volna még hátra a megbízási jogviszonyból, amely alapján több mint kétmilliárd forintra lett volna jogosult; könyvszakértő közreműködésével kidolgozta és a 2021-es teljes év adataiból pontosan

meghatározta, hogy a költségek levonása után mi az elmaradt vagyoni előny, melynek bizonyítására nem volt lehetősége.

V.

[47] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult lényegében annak helyes jogi és ténybeli indokai alapján.

[48] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés körében megtett mindent annak érdekében, hogy a felperesi tényállításokat alátámasztó bizonyítékokat beszerezze, ennek azonban a felperes többszöri felszólításra sem tett eleget; minden esetben hiányosan, a tényállításai, a becsatolt okirati bizonyítékok és a jogi levezetést teljesen mellőzve nyújtotta be beadványait és azok mellékleteit. A felperes által szolgáltatott tényelőadás, valamint adatok önmagukban nem voltak elegendőek arra, hogy akár a megbízási díj, akár a kártérítés vonatkozásában a bíróság számára kedvező döntést hozzon.

[49] A fellebbezésből sem derül ki, hogy a felperes által rendelkezésre bocsátott bizonyítékok egyenként és összességükben miként lennének alkalmasak arra, hogy a tényállításait és az anyagi jogi igényeit alátámasszák; továbbra sem világos, hogy az elsőfokú eljárásban „ömlesztett” okirati bizonyítékok közül melyeket és milyen állításokra vonatkozóan kellene relevánsnak tekinteni. Az elsőfokú eljárásban alapvető hiányosság volt az is, hogy a felperes nem szolgáltatott konkrét adatokat, amelyek a vagyonában beállt csökkenést, vagy az elmaradt hasznát kétséget kizáróan, összecszerülésében pontosan bizonyították volna.

[50] A megbízási díjjal kapcsolatos jogorvoslati kérelem nem tér ki arra, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alá nem írt teljesítésigazolások alkalmatlanok a felperesi teljesítés igazolására, amihez képest az alperesi szerződésszegés bizonyításához szükséges lett volna annak bizonyítása is, hogy a felperes eleget tett a szerződéses kötelezettségeinek.

[51] Valótlan az a fellebbezési állítás, hogy a per során nem hivatkozott a felperes nem szerződésszerű teljesítésére, mivel a védekezésének nagyobb részben ez volt az alapja és nem kizárólag az érvénytelenségi kifogás. A teljesítésigazolásokkal kapcsolatosan a 2024 októberi beadványában kifejezetten akként nyilatkozott, hogy „Ami a teljesítésigazolásokat illeti – mert felperes előkészítő iratában ezek csatolását ígérte – ezeket nem találjuk sehol. Kizárólag előrehaladási jelentéseket találtunk a dokumentumok között, amely felperes egyoldalú nyilatkozatát tartalmazzák, alperes aláírását nem, így elfogadhatatlanok annak alátámasztására, hogy felperes valóban elvégezte a munkát.”

[52] Az elsőfokú bíróság az anyagi pervezetés körében helyesen állapította meg a bizonyítási érdekeket, amit a felperes nem is kifogásolt; ehhez képest a fellebbezésében nem

az ítéletben foglalt elutasítási indokokkal szemben adja elő védekezését, és továbbra jelöli meg egyértelműen, hogy milyen okokból kellett volna elfogadni az általa becsatolt iratokat, táblázatokat bizonyítékként. A megbízási díjjal kapcsolatos első kereset körében tehát a fellebbezés nem vezethet eredményre, hiszen az elsőfokú bíróság nem a felperes fellebbezésében foglaltakra alapította döntését, hanem a bizonyítás hiányosságaira, különös tekintettel a teljesítésigazolás körében.

[53] A kártérítési igény kapcsán kiemelte, hogy a felperes nem bizonyította a jogellenes magatartást, melyből következően ez a kereset sem lehet alapos. Ezt meghaladóan helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság azt is, hogy nem bizonyította a kár bekövetkeztét és az okozati összefüggést sem. A fellebbezés tévesen hivatkozik e körben is arra, hogy az alperesi védekezés kizárólag az érvénytelenségi kifogáson alapult. Ezzel szemben valamennyi szóbeli és írásbeli nyilatkozatában jelezte a felperes hiányosságait, aki azonban azokra nem reagált, hanem magyarázat nélküli számsorokat és szerződéseket öntött a bíróságra és az alperesi társaságra, de nem vezette le, hogy ezek hogyan hozhatóak összefüggésbe a vélt szerződésszegéssel, továbbá egyetlen olyan dokumentumot sem produkált, amelyek bemutatták volna, hogy a vagyona terhére kifizetést eszközölt, amelyek a szerződésszegés nélkül nem következtek volna be.

[54] Az alperes az elmaradt vagyoni előnnyel kapcsolatosan – amellet, hogy szerződésszegés hiányában az okozati összefüggés nem áll fenn – maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával: a szerződés felmondással 2022. március 1-jei hatállyal megszűnt, ezért a felperes nem tarthat igényt elmaradt vagyoni előny jogcímén olyan megbízási díjra, amely az ellenszolgáltatásával nem lefedett.

VI.

[55] Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a viszontkeresetet elutasító rendelkezése, ezért azt az ítéltábla nem érintette.

VII.

[56] A fellebbezés nem alapos.

VIII.

[57] Az elsőfokú bíróság a tényeket a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns körben helyesen állapította meg, az ítéltábla az érdemi döntésével egyetért, annak jogi indokolását az alábbiak szerint osztja.

VIII.1.

[58] Mindenekelőtt azt szükséges rögzíteni, hogy a fellebbezési eljárásban is érvényesül a felek rendelkezési joga [Pp. 2. § (1) bekezdés]. A Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében

ugyanis a másodfokú bíróság a felülbírálati jogkörét főszabályként csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A másodfokú bíróság tehát nem terjeszkedhet túl a fellebbezési kérelmen, a reformatio in peius elvéből következően az elsőfokú ítéletet a fellebbező fél hátrányára nem is változtathatja meg akkor, ha az ellenfél az ítéletnek a fellebbező félre vonatkozó részét fellebbezéssel, vagy csatlakozó fellebbezéssel nem támadta meg. Ez nyilvánvalóan vonatkozik az elsőfokú ítélet tényállásában és indokolási részében foglaltakra is.

[59] A felülbírálat terjedelmét arra is figyelemmel kell meghatározni, hogy az elsőfokú eljárásban előadottak a felülbírálat terjedelmét nem érintik, ha a fellebbezés, illetve a fellebbezési ellenkérelem csak általános jelleggel utal azok fenntartására. A másodfokú bíróság ugyanis nem az elsőfokú eljárást ismétli meg, a fellebbezésnek pedig szükségszerű tartalmát képezik a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjában előírtak, azaz annak a konkrét megjelölése, hogy az elsőfokú bíróság eljárása vagy döntése a fellebbező álláspontja szerint milyen jogszabályt sért és mennyiben. A másodfokú eljárás célja a fellebbezésben megjelölt és ténylegesen megvalósult eljárási szabálysértésnek vagy az elsőfokú bíróság esetlegesen megalapozatlan vagy téves döntésének a korrigálása. Ehhez a fellebbezésnek tartalmaznia kell egyértelműen, hogy a fellebbező a döntésből, az annak alapjaként megállapított tényállásból és az elsőfokú bíróság jogi indokolásából mit és mennyiben sérelmez.

[60] A fentieknek adott esetben mind az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás, mind az ítélet jogi indokolása tekintetében jelentősége van.

VIII.1.1.

[61] Az elsőfokú bíróság a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg határozatának tényállásában a következőket: az alperes a perbeli megbízási szerződés értelmében az 1. számú mellékletben részletesen felsorolt feladatok elvégzésével bízta meg felperest; az alperes köteles volt a megbízót a tevékenységéről és a projekt állásáról heti rendszerességgel elektronikus úton tájékoztatni (riport); az 5. pont szerint a felperes a díjról havonta az 1. számú mellékletben rögzített feladatok elvégzését követően számlát állít ki, azonosítva az elvégzett munkával; a számla kifizetése az alábbi okmányok ellenében történik: összesített heti riportok a projekt végrehajtásáról, aláírt teljesítésigazolás és szabályszerű számla; az első keresettel érvényesített megbízási díj vonatkozásában nem került sor mindkét fél által aláírt teljesítésigazolás kiállítására; az alperes a 2022. február 23-án kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy a 2020. október 5-én megkötött szerződést – jóerkölsbe ütközés miatt – érvénytelennek tekinti és kérte – egyebek mellett – a felperesnél lévő, illetőleg harmadik személyekhez tőle származtatott, a megbízási szerződésre vonatkozó dokumentáció, adat, információ, tény, stb. maradéktalan kiadását, amely körbe a rendszeri-rendszert is beletartozónak értette.

[62] A felperes az elsőfokú ítélet fentiek szerinti tényállását lényegében nem vitatta, melyből következően az ítéltáblának is a felsorolt – fellebbezéssel nem támadott – megállapításokból kellett kiindulnia.

VIII.1.2.

[63] Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában rámutatott, hogy a szerződés alapján a felperesnek az adott hónapban elvégzendő feladatait az 1. számú mellékletben rögzítetteknek megfelelően kellett ellátnia és a perben e mellékletben felsoroltakkal megfeleltethetően kellett volna megjelölnie. Mindennek kiemelt jelentőséget tulajdonított, mert a hivatkozott melléklet számos feladatot tartalmaz, és a felek erre utalással határozták meg a díjazást; a szerződés 5. pontja szerint a kifizetés feltétele volt ugyanis, hogy a megbízott az adott havi 1. számú mellékletben rögzített feladatokat megjelölje és elvégezze, továbbá az is, a szerződésben megjelölt valamennyi „okmány” - t átadja. Ennek azonban a felperes nem tett eleget.

[64] A fentiekhez kapcsolódóan az ítélet jogi indokolásában azt is kifejtette, hogy a felperes – konkrét tények előadása nélkül – csak az általánosság szintjén mozgó megállapításokat tett a teljesítésére vonatkozólag; kiemelte, hogy a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a felperes volt köteles tényszerűen előadni és bizonyítani, hogy a megbízó által rábízott feladatai az adott időszakban melyek voltak, és azokat a keresetében megjelölt időszakban maradéktalanul ellátta; három perfelvételi tárgyalást tartott és felhívásokat (16. ssz.-ú végzés 2., 3. és 4. pontja, 28. ssz.-ú jkv. és 42. ssz.-ú végzés) intézett a felpereshez, a Pp. 265. § (1) és 237. § (1) bekezdése alapján anyagi pervezetést végzett (28., 41. és 45. ssz.-ú jkv.), továbbá a Pp. 237. § (2) bekezdése alapján részletes tájékoztatással látta el. A felperes mindezek ellenére továbbra sem tett pontos tényelőadást, nem munkálta ki a teljesítését; a 43. ssz.-ú beadványához az együttműködés megsértése körében kooperációs jegyzőkönyveket csatolt, ugyanakkor az együttműködési kötelezettség megsértésére nem alapított jogot. A Kúria Pfv.V.20.087/2018/7. számú határozatára utalással rámutatott, hogy a megfelelő tényállítás hiányának következményét annak a félnek kell viselnie, akinek érdekében állt annak megtétele.

VIII.2.

[65] Az elsőfokú bíróság fenti jogi érvelését a felperes a fellebbezésében csak annyiban vitatta, hogy állítása szerint az alperes kizárólag – alaptalan – érvénytelenségi kifogással élt, míg a teljesítését több alkalommal elismerte, melyből következően azt lényegében nem is kellett bizonyítania.

[66] A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az alperes érvénytelenségi kifogása nem vezetett eredményre, azonban a perbeli szerződés érvénytelenségével kapcsolatos alperesi álláspontból semmilyen módon nem következik, hogy az alperes vitatásával szemben való tényként lehetne elfogadni a felperes teljesítését és ekként azt, hogy alappal követelhet az alperestől 213.399.007 forint megbízási díjat és annak járulékait a Ptk. 6: 272. §-a alapján.

[67] Az alperes ugyanis a fellebbezés érvelésével szemben egyetlen alkalommal sem ismerte el a felperes teljesítését. Az ennek alátámasztásaként a jogorvoslati kérelemben idézett alperesi nyilatkozatok – melyek lényegében arra utalnak, hogy valamilyen

tevékenységet kifejtett a felperes – a 213.399.007 forint összegű megbízási díjra való jogosultság elismeréseként nyilvánvalóan nem értelmezhetők különös tekintettel a perbeli szerződés 5. pontjában részletezett feltételek megvalósulásának hiányára. Helytállóan mutatott rá ebben a körben az elsőfokú bíróság, hogy az alperes már a 2022. február 23-i levelében is a teljesítés vitatásával egyező tartalmú nyilatkozatot tett, amikor lényegében felszólította a felperest a teljesítésének igazolására. Azt is helyesen fejtette ki, hogy az alperes a teljes elsőfokú eljárásban vitatta a felperesi teljesítést; tette ezt már az ellenkérelmében (9. ssz.-ú beadványának 3. pontjában), majd a 25. ssz.-ú beadványában (8-11. oldal), kifejezetten kifogásolta azt is, hogy a felperes nem jelölte meg, hogy a teljesítése miben áll, valamint nem rendelkezik aláírt teljesítésigazolásokkal. A 35. ssz.-ú beadványában (8. oldal) szintén vitatta a felperesi teljesítést, a perfelvételi tárgyaláson pedig a nyilatkozatát fenntartotta (41. ssz.-ú jkv. 3. old). Hangsúlyozza az ítéltábla e körben, hogy a felperes az alperesi vitatás és a bíróság felhívása ellenére mind az elsőfokú eljárásban, mind a fellebbezésében adós maradt annak konkrét kifejtésével, hogy miben állt a teljesítése, mi az, amit ténylegesen elvégzett a rábízott feladatokból. Ennek hiányában pedig az sem állapítható meg, hogy mire vonatkozhatott egy esetleges elismerés, melyből következően az elismeréssel kapcsolatos fellebbezési érvelés – az iratellenességén túl – értelmezhetetlen is.

VIII.3.

[68] A felperes a fellebbezésében azzal is érvelt, hogy a teljesítését bizonyítják – még alperesi vitatás esetén is – a kooperációs és szinkronizációs jegyzőkönyvek. A hivatkozott jegyzőkönyvek ugyanakkor nem tekinthetők kereseti tényelőadásnak és nem is pótolják azt. A felperesnek ugyanis – az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint – elő kellett volna adnia a kereseti kérelmét megalapozó konkrét tényeket, ami az adott esetben a megbízási díjjal kapcsolatos első keresetét illetően annak bemutatását jelentette volna, hogy a perbeli megbízási szerződés szerint rábízott feladatok közül ténylegesen mit és mikor végzett el. Kiemelendő e körben, hogy a jogállításnál a jogilag egyértelmű jogalap nevesítése az érvényesített jog beazonosítását, kijelölését szolgálja, míg a tényalap esetében a kereset alaposágának az alátámasztása a cél, ami a konkrét tényállítások előadását illetően lényegesen nagyobb részletezettséget kíván.

[69] A fentiekre tekintettel helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a felperes hiányos tényelőadásával kapcsolatban a Kúria Pfv.V.20.087/2018/7. számú határozata alapján arra, hogy a megfelelő tényállítás hiányának következményét annak a félnek kell viselnie, akinek érdekében állt annak megtétele (állítási teher).

[70] A kifejtettek szerint maradéktalanul osztotta az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon következtetését, hogy a felperes a teljesítését nem bizonyította, ezért a megbízási díj megfizetése iránti első keresete nem alapos.

VIII.4.

[71] Az első keresettel kapcsolatos másodlagos jogorvoslati kérelme körében a felperes megsértett eljárásjogi szabályként lényegében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság

tévesen mérlegelte a bizonyítás eredményét, azaz a Pp. 279. §-ának megsértését állította. Ezzel összefüggésben az ítéltábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy önmagában a bizonyítékok esetleges okszerűtlen mérlegelése nem hatályn kívül helyezési ok, mivel a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat körében a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerint a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti, és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti [a) pont]; a fél által az első- vagy másodfokú eljárásban hivatkozott tény megállapítására bizonyítást folytathat le, és annak alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti [b) pont]. Az adott esetben a fentiekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenysége egyébként is okszerű és logikus volt, továbbá a felperes az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében is adós maradt annak egyértelmű megjelölésével, hogy a perbeli megbízási szerződés szerint rábízott feladatok közül ténylegesen mit és mikor végzett el, így fel sem merülhetett a tényállás esetleges kiegészítésének, illetőleg módosításának a lehetősége.

VIII.5.

[72] A felperes kártérítés megfizetése iránti második keresetének okszerű és logikus jogi érvelése az volt, hogy az alperes az első keresettel érvényesíteni kívánt megbízási díj meg nem fizetésével szerződésszegést követett el, melyre tekintettel megillette az azonnali felmondás joga és kártérítést követelhet a Ptk. 6:142. §-a alapján. Az állított alperesi jogellenes magatartás tehát lényegében az ellenszolgáltatás megfizetésének jogos ok nélküli megtagadása volt, aminek következtében valóban követelhető a szerződésszegéssel okozott kár megtérítése. Ilyen kár lehet – egyebek mellett – a fellebbezésben kiemelt elmaradt vagyoni előny, azaz annak a haszonnak az elmaradása, amelyre a szerződésben meghatározott idő elteltéig számíthatott a felperes.

[73] Az elsőfokú ítélet azonban – a korábban kifejtettek szerint – helyesen állapította meg, hogy a felperes nem követelheti alappal a megbízási díjat, melyből okszerűen az következik, hogy a második kereset jogalapja, az alperes állított jogellenes magatartása, azaz a kontraktuális felelősséget megalapozó szerződésszegés hiányzik. Mindezek alapján tévesen kifogásolta a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta megállapítani az alperes szerződésszegését.

[74] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által állított szerződésszegés – azaz jogellenes magatartás – hiányában nem kötelezhető az alperes szerződésszegéssel okozott kár megtérítésére. Ebből az is következik, hogy nem kellett vizsgálni a másodfokú eljárásban a fellebbezésnek az okozati összefüggés körében előadott érvelését, ahogy azt sem, miszerint az alperesnek nem volt lehetősége annak bizonyítására, hogy az egyes kárelemek miként és milyen mértékben merültek fel.

IX.

[75] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[76] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes részére a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltséget, melynek mértékét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Dr. Sándor Ottó s. k.
a tanács elnöke

Dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.

bíró

előadó bíró